

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

332

Kézdivásárhely, 1905. január 1

Vasárnap.

XXIV évfolyam. 1. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyesszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózses könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábas petitsorú, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „SZÉKELYFÖLD“ 1905. január 1 én a 24 ik évfolyamiba fog lépni. Ez a majdnem negyedszázadnyi mult önmagában is elég bizonyítéka lapunk helyes politikai és társadalmi irányának és annak, hogy a közönség érdekeit hiven és ha szerény eszközökkel is, de önzetlen becsületességgel igyekeztünk szolgálni.

Október óta a legjelesebb fővárosi írásoktól köz-
lünk nagy áldozatok érdekében tárcákat s a t. kö-
zönség érdekeit phajljuk azon, nagy áldozattal életbe
most léptetett intézkedésünkkel is szolgálni, hogy a
jelenleg folyó nagy parlamenti harc alkalmából a
politikai eseményekről minden számunkban bő tá-
jékoztatásokat hozunk, s azokról helybeli ol-
vasóinkat külön lenyomatban azonnal értesítjük.
Mialatt olvasóink 1, 2 sőt 3 nappal is előbb érte-
sülnek, mint bármely más ujságból az országgyűlé-
sen történő minden nevezetesebb eseményről.

Abban a reményességben vagyunk, hogy olvasóink ezen intézkedésünket méltánylással fogadják s minket annak ezentúl állandóvá tételében szíves és tömeges előfizetéseikkel erkölcsileg és anyagilag is támogatni fognak.

Lapunk politikai irányja jövőre is a régi marad. A szabadelvű politikának voltunk és leszünk egyszerűen, de buzgó és lelkes hívei, munkásai a jövőben is, mint az előző 23 esztendő alatt. Ehhez a szerény, de becsüleletes munkához kérjük a t. közönség támogatását, midőn az új év alkalmából előfizetésre hívjuk fel.

Lapunkra elő lehet fizetni, legcélszerűbben postai utalvánnyal:

negyedévre	2 K. 50 fill.
félévre	5 K. — „
egész évre	10 K. — „

Hazafias üdvözléssel:

Kézdivásárhely, 1905. január hó.

A „SZÉKELYFÖLD“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ex-lex az új évben és ex-lex választások.

Az ellenzék tehát csakugyan belekergette Magyarországot a törvényen kívüli állapotba. Azért a súlyos közgazdasági helyzetért, melybe ennek folytán jut hazánk: az ellenzéké a súlyos felelősség. De be fog következni az is, a mire hazánk történelmében nincsen példa: képviselőválasztások lesznek — ex-lexben — szintén az ellenzék akarata folytán.

A képviselő urak december hó 23-án a királyi kézirat felolvasása után hallották, hogy január hó első napjaiban megtartatik a trónbeszéd s azután felszólalják a képviselőházat. Ezzel aztán hivatalosan megkezdődik a választási periódus. Az ellenzék eddig szemforgató szőrszálhasogatással a törvény ellen való bűnnek állította oda, hogy ex-lex állapotban választások legyenek, míg legujabban Apponyi Albert gróf egy külföldi hírlapíróval szemben elismerte, hogy a mostani viszonyok és azok tovább nyújtása fölül meg kell kérdezni a nemzetet. Ez persze

nem jogi indokolás és Apponyi ritkan jön zavarba a miatt, hogy érvekkel bizonyítsa az ellenkezőjét annak, amit előbb bizonyított ugyancsak érvekkel tárgyalatosan. Azonban az ex-lex állapotban való választásokkal egyszerűen úgy áll a dolog, hogy, eltekintve a törvény által való határozott konstatálásától annak, hogy a korona bármikor feloszthatja az országgyűlést, amint ezt Andrássy Gyula gróf az ellenzék egyik szószólója is elismerte, a kormány, melynek többsége van, éppen azért javasolhatja a koronának a felosztatást, mert a Ház nem jutott abba a helyzetbe, hogy a költségvetést megszavazza a mi voltaképen köteleessége lenne. Miután minden alkotmányos alapon nyugszik, az ex-lex-ben való felosztatás nem lehet nem alkotmányos. Sőt mi több: az ellenzék a házszabályokra vonatkozó módosításokban, melyeket maga javasolt melyeket javasolni, magának fenntartotta, azt az engedelményt tette, hogy a budget tárgyalásának egy meghatározott időn belül el kell intéztetnie. Miután ilyen javaslat nem ütközik törvénybe, — mert ha törvénybe ütköznék, a törvényt nem lehetne egyszerű házszabálylyal megváltoztatni, — tehát világos, hogy kormány és többség a költségvetés elintézését bizonyos határidőn belül követelhetik és ha e határidő be nem tartott, az alkotmányos segítés foganatba vehető. Ez pedig első sorban a Ház felosztatása és az ex-lex választások már ezért sem alkotmányellenesek.

Az ellenzék egyideig arra a manőverre szánta magát, hogy tiltakozik a választások ellen és ellenzéki vármegyékben nem engedi meg a választásokat. No de ezt jól megfontolják az urak, ez a nézet nehezen fog még egyszer feltámadni. És ha Magyarországon nem létezik is választási kötelesség mint pl. Belgiumban, de van törvényesen körülírt választói jog, és semmiféle vármegyének semmiféle hatóságának nincs joga valamely állampolgárt jogától megfosztani. A megyék tiltakozhatnak ugyan a választások elrendelése ellen, de ha ezt a tiltakozást a kormány visszautasította a közigazgatási hatóságoknak a határidőt be kell tartaniuk, gondoskodniuk kell választási helyiségekről, a választási bizottságokat ki kell küldeniök és a választást lehetővé kell tenniök. Mert különben, ha tovább is ragaszkodnának vonakodásukhoz, a tizenhat év előtt szentesített törvény lép érvénybe ellenük, mely oly hatóságokra, melyek a kormány rendeleteinek nem engedelmeskednek, azt a

büntetés állapítja meg, hogy állásaikat azonnal elvesztik, ezzel természetesen a fizetésre való igényt is, ezenfelül a nyugdíj minden nemét is épp úgy mintha fegyelmi uton vesztették volna el mindezen igényeiket. Az egyetlen következménye aztán az lenne a dolognak, hogy miután minden megyében van legalább tíz szabadelvű polgár, az ezek által bemutatott jelöltet egyhangulag megválasztott képviselőnek kellene kijelenteni, minthogy ellenjelölt nem lenne. Tehát gondoskodtak róla, és pedig törvényben gondoskodtak, hogy az ellenzéki véleményeket a nemzet a törvénysegélyével felülvizsgálja és ha téveseknek ismerné fel, gondoskodtak róla, hogy az ellenzéki fák ne nőjjenek az egekig.

Gróf Tisza István. Gróf Tisza István miniszterelnök december 29-én reggel Bécsbe érkezett.

Délben Ő felsége kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, aki ez alkalomból előterjesztette a válságkezelő tervet, melyről az országgyűlés beszélt.

Ezuttal a miniszterelnök javaslatokat tett a trónbeszéd megtartásával kapcsolatos részletkérdésekről.

Gróf Tisza István délután a közös osztrák kormányal tanácskozott a német szerződési tárgyalások tekintetében kötbendő további eljárás iránt.

A miniszterelnök dec. 30-án reggel visszaérkezett Budapestre.

K Ü L F Ö L D.

Az Erlungsan-erődök elfoglalása.

December 29.

A japán orosz háboruban a mai nap nagy eseménye, hogy a japániak az Erlungsan-erőd csoportját egy részét, sőt talán az egész erősséget elfoglalták. Az Erlungsan-erősség elfoglalásának elsőrangú fontossága van az ostomira nézve. Az Erlungsan-csoport az erdővonal északi részén, a vasútvonal és a Kikvansan-erődök között épült és közvetlenül az óvárost és a keleti kikötőt fedezi. Kapcsolatban volt a múlt hét elején elfoglalt Tungkikvansan-erőddel, úgy hogy nagyon valószínű, hogy a japániak elfoglalását arra támaszkodva készítették elő. Meghódítása annál nagyobb veszedelem jelent az oroszokra nézve, mert keletről ennek a csoportnak az erődei uralkodnak a Lun-ho völgy mélyedésén, amely az erődöket két részre osztja és amelletől kitűnő pozíciót képeznek a nyugati oldalon levő Icsan, Ancezsan és Vanglai erődcsoport ellenében. Keleten az Erlungsan-nál belül már csak a Szunsusan-erődök és az Őrhegy emelkednek, de ezek már nem képeznek összefüggő láncolatot. A japániak e sikerét a legnagyobb eredménynek lehet tekinteni, amelyet Port-Arthur ostrománál eddig elértek.

A protestáns püspökök Tisza mellett

A „Magyar Szó“ című fővárosi napilap tudósítói, meginterjúvolták a karácsonyi ünnepek alkalmából az összes protestáns püspököket és nyilatkozatra kérték fel őket a politikai helyzetre vonatkozólag.

Az összes protestáns püspökök, a leghatározottabban gróf Tisza István mellett foglaltak állást, helyeselve annak eljárását.

A „Magyar Szó“ egész terjedelmében közli a püspökök nyilatkozatait. Mi nyilatkozatokból kíváncsiak vagyunk a következőkben a lényegesebb részeket:

Antal Gábor

a dunántúli ev. ref. egyházkerület püspöke.

A mi parlamentünkre bűszke voltam abban az időben, amikor az obstrukció miatt az osztrák parlamenti viszonyok elzúllását láttam. Azt pedig feltételezni sem mertem, hogy egykor a mi magyar országgyűlésünk is annyira alácsúszhat, hogy miatta minden higgadtan gondolkodó embernek szégyenelnie kelljen magát. Szégyenletesnek és hazafiatlannak tartja az obstrukciót tudniommal az ellenzéknek minden színbevető tizja is, mert hiszen mindnyájan akarják ez irányban a házszabályváltozást és elítélik a technikai obstrukciót.

Én úgy vélem, hogy a kisebbség ily viselkedését egyetlen alkotmányát szerető nemzet el nem nézné. A mostani sok szégyenletes jelenségét felszínre vetett küzdelem után úgy gondolom, hogy a magyar nemzet sem fogja elnézni a visszaélést és maradjon a jelenlegi kormány, vagy jöjjön más a helyébe, azt hiszem, hogy a magyar parlament megszabadul végleg a technikai obstrukciótól, ami a haza minden igaz fiának bizonynyal hő óhajta, ha talán a szuevedély vagy személyes érdek pillanatnyira más irányba ragadja is.

Baksay Sándor

a dunamelléki ev. ref. egyházker. püspöke.

Én szerintem a magyar ember csak szóbeli vagy Tisza-párti lehet. Az adott helyzetben talán csak Tisza-párti...

Amint a magyar paraszt születésétől fogva szóbeli, úgy én született Tisza-párti vagyok. Én nem politizálok, mert, amíg élt, addig Tisza Kálmán véggezte ezt helyettem, most pedig Tisza István gondolkodik helyettem. Én teljesen megbízom benne.

Dr. Baltik Frigyes

a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke.

Én a most folyó politikai küzdelmekben a kormányelnök álláspontját feltétlenül helyesnek tartom s az ország jövője érdekében remélem, hogy akciója sikerrel fog végződni.

Dr. Bartók György

az erdélyi ev. ref. egyházkerület püspöke.

Az obstrukciót a leghatározottabban elítélem mert az obstrukció egyfelől a parlament tekintélyét lealacsonyítja, másfelől a többség munkásságát megakasztja. Kénytelen vagyok elismerni, hogy a kormánynak kötelessége volt gondoskodni arról, hogy az évek óta tartó zavaroknak vége vessék, sőt miután az ellenzék visszautasította a kormány azon előterjesztését, hogy egy huszonegyes bizottság küldessék ki, nem tudom elképzelni, hogy miféle más eszköz lehetett volna a baj orvoslására, mint éppen az, amelyet a miniszterelnök alkalmazni jónak látott. Vannak rendkívüli körülmények, amikor egyetlen törvény, a suprema lex, a salus reipublicae.

Ferenc József

a magyarországi unitárius egyház püspöke.

A parlamenti rend és béke helyreállítását melegen óhajtom és sajnálom, hogy a dolgok idáig jutottak. A dolog szerintem elhibázva ott van, hogy az ellenzék a 21-es bizottság kiküldéséhez nem járult hozzá. Ha ez nem így történik, egész másképpen alakult volna a helyzet s nem jutottak volna idáig.

Gyurác Ferenc

a dunántúli ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke.

A december tizenharmadiki eseményeket megbotránkozva olvastam és itt, vidéken, megbotránkozott fölöttem mindenki, tartozott légyen akármilyen párt-hoz. Jámor szolgálkat, magyar urak, képviselők, ököllel vernek, azután netiállanak a bársonyszékeknek, az elnöki emelvénynek s mindent összetörnek. Ez nem erőnek, nem méltóságnak, hanem származás-gyengeségnek a bizonyító jele.

Előterben áll a házszabályrevízió kérdése. Meggyőződése, hogy ezt a revíziót a parlamentarizmus biztosítása követeli. Ezt belátják maguk az ellenzéki pártok is, sőt mindegyik szükségesnek látja a tanácskozási rend biztosítását. Annál különösebb és meg-

foghatatlanabb, hogy amikor a kormányelnök ehhez az összes pártok megegyezésével kívánt hozzáfogni, — az ellenzék a huszonegyes bizottság megalakítását egyszerűen visszautasította.

Mindenütt, ahol komoly tanácskozás folyt, a döntést a többség adta meg, ahol ettől eltértek, ott az eredmény bomlás és romlás volt, mint Lengyelországban. Nagy államférfiak felfogása is ez volt. Saját történelmünkben itt van a hatalmas államférfi és a szónoklat terén föl nem ért nagyság: Kossuth Lajos. Ismeretes az a mondása, hogy „a magyar parlamentben nemuljon el a törpe minoritás.“ Ő is ragaszkodott ahhoz, hogy a többségnek biztosítsák a döntés jogát. Ez elsősorban fontos érdek itt, Magyarországon. A koalíciós párt mindenestre a korlátlan szabadságot ürgeti a parlament tanácskozásaiban. Nos, valamikor egy nemzetiségi ellenzék a kezét dörzsölve fogja mondani nekik: „Köszönöm, komám, hogy erre megtanítottál!“

Én eredetileg függetlenségi érzelmű vagyok, de most a koalícióba a függetlenségi pártot nem követeltem, mert a mondottak szerint a házszabályrevíziót feltétlenül szükségesnek tartom.

Kiss Áron

a tiszánali ev. ref. egyházkerület püspöke

A különböző és egymáshoz nem illő pártok által okozott vérszes helyzetet hazafias szomorúsággal nézem. Isten adjon mihamarább javulást!

Kun Bertalan

a tiszáninneni ev. ref. egyházkerület püspöke.

Ezt a most folyó obstrukciót minden józan ember elítéli. Minden józanul gondolkodó embernek el is kell ítélnie. Az ellenzék azzal indokolja a képviselőház tárgyalási rendjének megakasztását, hogy Tiszával szemben az alkotmányt, szőlásszabadságot védelmezi. A végleges házszabályrevízió azonban nem tervez mást, mint a tanácskozás lehetőségének biztosítását, anélkül, hogy a szőlásszabadság bürtelenül sérelmet szenvedne és így az alkotmányt semmiféle veszedelemmel nem fenyegeti.

Sarkány Samuél

a dunamelléki ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke.

A magyar parlamentben példátlanok azok a szégyenletes jelenetek, amelyek december 13-án ott előfordultak. A legfőbb óhajtam, hogy a magyar

T Á R G A.

Erdei találkozás.

Írta: Csulak Lajos.

Egy-egy kutyagatásra vannak nálunk a faluk egymástól s ha csak képzetemben keresem is fel a vidéket, jövő-menő népséggel, nyüzsgő emberekkel látom meglevenedni azt. Szaladgálnak ki s be a népes raptárba, gyűjtik az elemőzsiát maguknak, mert bironyára hosszú a tél. Nem is hiszem, hogy legyen még nép, melyik olyan parányi helyről aknázza ki existenciáját, mint mi!

Lehet alföldi gazda nem egy, kinek magára van akkora birtoka, mint nálunk Zoltán község egész határa.

Hogyan kell ennyiből megélni, oh arra minket már régen megtanított a... szükség.

Itt van mindjárt ni Árkosi Mózes uram. Neki csak 12 hold van össze-vissza s mégis nevelt már a többi vármegyék számára vagy két papot s egy tanítót, azonkívül, hogy maradt még magának is egy, a kiről úgy számítgatott: Ezt már meghagyom itt-hon magamnak, ugyanis elkel már a gyerek a ház körül, de meg aztán polozsnyaknak is kell valami; nem akarnám, hogy az Árkosi familia kiháromolják a faluból. Itt született a szép apám is, ebben a vén házban, élte napjait a szegény öregem is, hát csak hagyok már én is valakit utánam.

S nem is mondhatni, hogy Zsiga méltatlan folytatása lett volna az Árkosi családnak.

Mikor én meg amolyan kurta nadrágot viseltem, akkor Zsiga már benne volt a mozsikás fogató legények között.

Emlékszem, hogy ott ment a menet ebédre mindig a Fazakas Józsi Ágniskájához, mikor már nagy lelkesedéssel futtunk utána s állítottuk váltig egymás előtt: legelső bándá mégis a rétyiek. Egy szál hegedűs, egy sívító klarinétos s egy bombárdos csinalták a nimetet meg a lassut, de istenem milyen szép volt az akkor.

Nem is hallottam azóta sehol olyat s úgy lehet, hogy már ezután sem is hallok. Miért mulott el!... Zsiga ilyeakor nem duhajkodott mint a többi, nem kurjantott egy árva szóval is, csak lépegetett szerény tisztességgel, akár egy eladó lány s törölgette zseb-kendőjével okos homlokát. De milyen szép szálás legény is volt! Mi is őt tartottuk a legszebb legénynek. A mennyi leányos apa, az is mind őt s úgy láttuk mi, hogy tán a Fazakas bíró uram Ágniskája is őt.

Hanem ezt hangosan nem nagyon merte beszélni senki.

Hát aztán miért nem merte?! Meg volt annak az oka: a vastag Miska izmos két karja!

Miska csak egyetlen fia volt apjának, azután négy ökörrrel szántott, és feltett bricska szekéren járt; a szemével, a szívével pedig odatapadt az Ágnes karesu derekához, lilium arcához.

Ettől félt a világ; ezért nem merték együtt emlegetni az Ágnes nevét a Zsigáéval —, dacára pedig, hogy magában mindenki azt gondolta: „Ezeket az Uristen is egymásnak teremtetto.“

Mikor Ágniska alig lett még csak olyan felesperedett, s nagyon elpirult, mikor a nagy leányok közt kellett beállni, már elegyezte a két öreg, hogy abbony igaz párt lenne ebből a két gyermekből — komám, hiszen csak megnézi egy bíró, hogy kihez adja a leányát, tán annak csak a legelső legényhez

kell menni a faluban! Ki pedig a legelső, ha nem az én Miskám. — Bizony komám, én is csak olyan formán gondoltam.

— Mindenemet nekik hagyom — nyomott egyet a mérlegen Vastag uram, nekik, én nekik hagyom; miért neveltem én négy ökröt, miért építettem én új házat! nekik, én el nem viszem, itt hagyom, nekik hagyom. Csakhogy aztán komám, értette, ez köztünk maradjon — nó, nó. Nem kell beszélni a dolgot.

— Hiszen jó lesz nó, majd meglátjuk.

Olyankor nem jó a lányos apának azt mutatni, hogy örvend. Úgy mond valamit olyan formán, mintha félig sommit sem mondana, egyharmadrészen oda nem adná a világot, egészben pedig szeretné, ha még ma megülhetné a lakait. Hanem volt drága ne mulass a szegény leánynak esténként. Ha Miska nem ment guzsalyosba, akkor az öreg kezdte, hogy: de bizony édes leányom, mai világban megnézi az ember, hogy kihez megyen, mert a szerelemből meg nem élünk ám. Jaj, sok mindenféle kell oda édes leányom; látod, anyád sem szeretett engem, mikor megvettem, de azért ma — ugye anyjuk!

Ilyenkor Ágniska sem szólt semmit, mint jól nevelt leányhoz illik, elpirult s nem bánta akárki legyen az ő férje, apja tudja, hogy ki lesz a legjobb s neki mindegy. Hanem azért olyan epedve pillantott Zsigára s úgy elszorult benne valami, mikor vele táncolt, hogy azt kibeszélni nem lehet. Jaj istenem, vajjon mi lehet! Milyen szép legény is ez a Zsiga.

Bizony csak a tenerévid marad gyakran az ember. Ott állott egy este mind a két legény mint kérő s Ágniska Zsigához érkezett.

— Jaj, hogy az Isten verje meg rongyosát, hát az én fiam mivel alábbvaló, mint azé a koldusé? Hát van külömblegény az Orlentón, tán bizony

parlament munkaképessége mielőbb helyreállítások s erre nézve a mostani kormányoknak törekvései és eljárási módját helyeslem.

Tiszának pedig őszintén kívánom, hogy ebből a harcából győzedelmesen kerüljön ki!

Zelenka Pál

a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke.

Azt a határozati javaslatot, melylyel Borsod vármegye Tiszának bizalmat szavazott, aláírtam. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert, mikor Miskolcon keresztül utazott, üdvözöltem. Azt, hogy nyilatkozatokat tegyek, ezután egészen feleslegesnek tartom!

Táviratok.

— A „Székelyföld“ eredeti táviratai. — *)

Budapest dec. 29.

A képviselőház ülése.

A képviselőház dec. 28-i ülésében az ellenzék megtagadta az indemnitás rövid időre megadását is s így az országot belekergette az exlexbe. Január 3-ikára újabb ülés tüzetelt ki Tisza István miniszterelnök tegnap este Bécsbe utazott Ő Felségének jelentést tenni, a honnan ma estére visszaérkezik. Több, mint bizonyos, hogy január 3-iki ülésben bejelenti a miniszterelnök, hogy a király jan. 4-én, vagy 5-én trónbeszéddel fogja a Házat feloszlatni.

A kormányhoz a vidékről folytonosan érkeznek a bizalmi nyilatkozatok, a melyek a szabadelvű párt erős megismosodását bizonyítják és a kilátásban levő választások a szabadelvű párt részére biztos győzelmet engednek remélni.

A szabadelvű párt körben tegnap este a nemzet-hoz intézendő manifestumot szerkesztő bizottság megállapította véglegesen a manifestum szövegét, melyet a nagyszámú jelenlevő párt helyesléssel tett magáévá s tüntető lelkesedéssel adtak kifejezést Tisza miniszterelnök iránti változatlan ragaszkodásuknak. A Hungáriában folyó pártvacsorán is nagyon lelkes volt a párt hangulata.

A lapok hírei szerint Tisza miniszterelnök en-

*) Lapunk helyi olvasóival azonnal külön kiadásban közöltük a táviratok egy részét.

azt hiszi az az úri dáma, hogy ott festett szekéren fog járni s cifra vigánóban! De biz attól elkopott! Jere haza édes fiam, mit is ügyeled te őt, külömb leányt kapok én még nála — kiabált Vastagné. Miska pedig nem ment baba, hanem kereste egész éjszaka, hogy kit üssön most agyon.

Nem kapott senkit.

Azért a lakadalmat megtartották szépen — Zsiga ellen nem lehetett kifogása senkinek. — Vastagné kereste a külömb leányt fia számára, a világ pedig folyt azon szépen tovább, éppen mintha semmi sem történt volna. Vastagné ki nem álhatta az egész Árkosi familiát. Árkosiek pedig megharagudtak szörnyen rájuk, a mért rongyosnak csufolta.

A másik őszön egyszer kitrombitálták, hogy erdőt szabadítani s ki-ki annyi szekérrel, a mennyi neki van, mehet a nyires oldalára fáért. Elment az egész falu. Két napra megeléknült az addig néma erdő. A fejszék kopogásával, emberek kiabálásával lett tele az oldal. Itt az egyik rakodik, amott a másik hajítja már kifelé a rakott szekeret; jönnek, mennek, nyüzsgönek. Estefelé már csak egy néhány gyengébbje kinlódik még: ott maradt Zsiga is derékba törött el a tengelye, éppen egy mély szakadás közepén. Sehogysem lehet vele boldogulni.

Az idő már estére hajlott. Itt az erdőn amott is hamarabb sötétedik.

A mint Zsiga ott kinlódik elromlott szekérével egyszer más szekér közeledő hangja hallszik. Hangos hi-hó-val közeledik valaki a keskeny vájús uton.

A hang mind közelebb, közelebb hallatszik egyszer oda ér Zsigához.

— Hej! ki az ott elől? kiált egy goromba hang; álljon félre! — A Vastag Miskáé volt ez a goromba hang, aki hatalmason megrakott két szekérrel épp oda érkezett Kakasi Zsigához.

gedni fog a belvárosi szabadelvű párt ohajának s elfogadja a kerületben a képviselőjelöltséget.

A képviselőház tegnapi ülésében tanúsított ellenzéki magatartás következtében, melylyel az indemnitást megtagadták, s így az országot január 1-én újból ex-lexbe kergették, a fővárosi lakosság hangulata nyomott s főleg a kereskedő és iparos világ mely aggodalommal van ellátva az ex-lex állapot bekövetkezése miatt, mely a külföldön Magyarország hitelét, a kereskedelmi érdekeket nagymértékben rontja.

Az ellenzéki pártkörök tegnap este ülést tartottak; elhatározták, hogy a választás előkészületeiben nagy buzgalmat fognak kifejezni, bár még mindig sokan vannak, akik nem hisznek a Ház feloszlatásában.

Körber lemondása.

Bécsi hírek szerint Körber osztrák miniszterelnök lemondása befejezett dolog, azt a király el is fogadta.

NAPI HIREK.

— Boldog újévet kívánunk lapunk olvasóinak!

— A honvédség köréből. A király 1905. jan. 1-i raaggal kinevezte a honvédséghez a brassói 24-ik honvéd gyalogezred állományában hadnagyokká: Gagyai Dénest, Jósza Jenőt, Tamás Lázárt, hadapród tiszthelyetteseket, Balogh Elek volt egyévi önkéntest — tartalékos hadapród tiszthelyetteseké pedig: Péterffy Áron, Goldberger Lipót és Kabdebó Ernő, tartalékos hadapródokat.

— Polónyi Géza beszámolója. A kézdi kerület orsz. képviselője dec. 30-án délelőtt tartotta beszámoló beszédét. Kézdivásárhelyen a tanácsház üléstermében, nagyobb részben közdivásárhelyi lakosok jelenlétében. A beszámoló végén Polónyi kijelentette, hogy ajándékozzanak meg más a bizalmukkal, mert ő többé nem reflektál a kézdi-kerület mandátumára. A kerület ellenzéki jelöltje, mint beszél, Dr. Bánffy Zsigmond közdivásárhelyi ügyvéd lesz.

— A rodostói bujosók exhumálása. Már jelentettük, hogy a Rodostóban eltemetett Beresényi Miklós gróf, Esterházy Antal gróf és Sibrik Miklós hamvait exhumálták és a konstantinápolyi magyar-

osztrák nagykövetségre vitték. A B. H. konstantinápolyi levelezője erről az aktusról még a következőket írja: Thallóczy Lajos dr. vezetésével több napig tartózkodott a kiküldött magyar bizottság Rodostóban. Az osztályfőnök átadta a rodostói görög keleti metropolitának, Grigoriusz atyának Joakim pátriárka ajánló levelét, a mire rögtön megadta az engedelmet, hogy a bujosók hamvait exhumálják a Szent-Szűzanya görög keleti templomban. A sírokat az érsek jelenlétében nyitották ki. A papok görög egyházi énekeket énekeltek. Grigoriusz metropolita pedig szent beszédet mondott, a melyben a bujosók érdemeit méltatta és a magyarokat dicsőítette. Thallóczy Lajos latin beszédben megköszöntötte a görög katolikus egyház készségét. A nyitott sírokban megállapították a hamvak azonosságát, azután elszállították őket Konstantinápolyba.

— Ügyvédvizsgáló bizottság. Az igazságügyminiszter az 1905. év tartamára a Marosvásárhelyt működő ügyvédvizsgáló bizottság elnökévé Dobai Albert ítélőtáblai tanácselnököt, helyettes elnökévé Szabó Dénes ítélőtáblai bírót, tagjaivá pedig dr. Bella János ítélőtáblai előki titkárt, Boeskor Antal ítélőtáblai bírót, Bodó Sándor törvénytudományi elnököt, Csiky László főügyészi helyettest, Hatfaludy István ítélőtáblai bírót, dr. Hlyés Lőrinc ítélőtáblai bírót, Jakab Rudolf ítélőtáblai bírót, Keeszer Gyula ítélőtáblai bírót, Kelemen András ítélőtáblai bírót, Nagy Elek ítélőtáblai bírót, dr. Gridi Pap Imre ítélőtáblai bírót, dr. Posoni Gábor ítélőtáblai bírót, dr. Schuster Rudolf ítélőtáblai bírót és dr. Simó Balázs ítélőtáblai bírót nevezte ki.

— Halálozások. A magyar tanügynek két vezetés halottja van. Az egyik Zirzen Janka, a budapesti elemi és polgári tanítónéközpont intézet nyug. igazgatója, a magyar nőnevelés nagyérdemű vezérunka, a másik Lakits Vendel, fővárosi igazgató-tanító, a magyar néptanítók országos bizottságának lelkes megalapítója, az Eötvös alap fíradhatatlan támogatója. Zirzen 81, Lakits 63 évet élt. Mindkettő munkássága, neve kitörülhetetlenül be van véve a magyar tanügy újabb történelmébe. Lakits Vendel a „Háromszék-megyei Tanítótestület”-nek is tiszteletbeli tagja volt. Emlékük áldott lesz hosszú időnkig.

— Eljegyzések. Gelencei Cseh Imre, sepsiszentgyörgyi m. kir. adótitst karácsony másodnapján eljegyezte Bozsik Mariskát, okleveles tanítónőt Sepsiszentgyörgyön. — Csorba Árpád m. kir. adótitst eljegyezte Király Rózsikát Kecskeméten. Gratulálunk.

— Újévi üdvözlések megváltása. Az újévi üdvözlések megváltása címén, lapunk szerkesztőségénél a háromszék-megyei fiúarvaház javára adakozni szíves volt: Stadler Albin r. k. plebánus 3 koronát. A további adakozásokat is készséggel közvetítjük és nyilvánosan nyugtatványozzuk.

— Műsoros estély. A kovásznai ev. ref. egyházközség közel 100 éves templomának kijavítása és fűthetővé tétele költségeinek részben való fedezésére, dr. Bartók György, erdélyi ref. püspök, gróf Haller János, főispán, pikéi Sándor József, országgy. képviselő védnöksége mellett 1905. évi január hó 14-én. Kovásznán, a Deák Imre nagyertermében táncsal egybekötött műsoros estélyt rendez. Az estély műsora: Nyitány. Előadja a sepsiszentgyörgyi első zenekar. Elnöki megnyitót mond Ignác László. „Isten veled”. Zimay Lászlóval. Éneklő a Sport-egylet vegyeskara. „A gyónás”. Irta Felszeghy D. Szavalja Ignác László. Vonós négyes. Felolvasás. Tartja Bodor János. Népdalegyveleg. Éneklő a Sport-egylet vegyeskara. „Mózes”. Irta Szabolcska Mihály. Szavalja Bartha Károly. Előlkép. Megjelenítik: Csorja Margit, Deák Anna, Deák Janka, Hollaky Irén, Izsák Anna, Morvay Ilona, Morvay Margit, Sylveszter Mariska Ugron Emma, Vajna Margit. Tánca!

— Jótékonyosság. Fejér Károly közdivásárhelyi kir. járás bíró ur, önkéntes tűzoltó-egyesületünk érdemes tisztelatelbi főparancsnoka, a tűzoltó-egyesület alapítókéje gyarapítására 200, azaz Kettőszáz korona alapítványt tett. Az emberbaráti nemes célra tett önzetlen jótéteményért sietünk a nyilvánosság terén is tűzoltóegyesületünk hálás köszönetét tolmácsolni. Kézdivásárhelyen, 1904. december hó 31-én. Az önk. tűzoltóegyesület parancsnoksági ülése határozatából: Nagy Károly, főparancsnok, Vajna Károly, titkár.

MULATSÁGOK.

A Kézdivásárhelyi Iparos Ifjúság Táncestélya.

A Kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület M. Székely János áll. el. isk. igazgató és iparos ifjúsági egyesületi igazgató elnöksége alatt — mint már írtuk is — december 26-án karácsony másodnapján a Vigadó dísztermében műsorral összekötött táncestélyt rendezett.

Este 7 órakor kigyulladtak a Vigadó díszesen dekorált erkélyén felállított transparenten elhelyezett mécsesek, s mintegy 100 láng hirdette, hogy nem-sokára kezdetét veszi az Iparos Ifjúság műsoros táncestélye.

Már fél 8 órakor gyülekezni kezdett városunk iparos osztályának színe-jáva s alig háromnegyed óra alatt teljesen megtelt a Vigadó ez alkalomra nagyon esinösen díszített terme mulatni vágyó közönséggel. Pontban fél 9 órakor kezdetét vette a műsor, Bodor Lajka fülbemászó nyitányával, melynek elhangzása után az iparos ifjúságból külön ez alkalomra alakult. Nagy Gerő ev. ref. énekvezér vezetése alatti dalárda énekelt rendkívül szép, egybevágó dalokat. A kitűnő sikerült, precíz énekek kellemesen hatottak a közönségre, miért is hatalmas tapsban adott kifejezést tetszés nyilvánításának.

A műsor következő pontját Rácz Annuska k. a által előadott „Szórakozott kisasszony” c. morólog képezte. Élvezettel hallgattuk a mindvégig ügyesen előadott humoros előadást, melynek végeztével zajos tapsban részesült.

Utána Kapusi Ilona és Orosz Gizella k. a. adtak elő jól betanult énekduettek. A jól sikerült énekeket a közönség megújraztá s tapsviharról jutalmazta.

A következő pontot Torday Matild és Jancsó Rebika k. a. által előadott „Mézes hetek” c. dialog töltötte be. Kedves percekert szereztek vele a közönségnek, úgy a kitűnő előadással, mint a jól megválasztott dialoggal. Jancsó Rebika e dialogban a férfi

szerepét személyesítette. A férfi kosztüm nem nagyon genirozhatta a kisasszonyt, mert oly jól bele találta magát a férfi szerepébe, s oly pompásan alakította azt, hogy bármely férfinak is dícséretére vált volna. Az ügyes előadásért kaptak is oly zugó tapsot, melyet nem igen hall a Vigadó nagyterme.

Szőcs Iránke k. a. hatásos szavallata után újból a dalkör énekelt, mely után kezdetét vette a tánc. Ifjú párok fiatal tűzzel, iparosokhoz illő intelligenciával lejtették a ropógos csárdást.

A mulatság úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült, melylyel bebizonyította az Iparos Ifjúság, hogy előre való törekvésében érdemes a közönség pártfogására.

Összes bevétel 330 korona 38 fillér. Kiadás 197 korona 74 fillér volt s így tiszta jövedelemképpen az ifjúság könyvtára javára maradt 132 korona 64 fillér.

Vajha mindazon fiatal iparosok, kik e mulatságon oly nagy számban képviselték magukat, egymást megörítve, összecsoportosulva tömegesen sorakozni az iparos ifjúsági egyesület zászlója alá. Akkor elmondhatnók, hogy nemcsak az ország nagyobb városaiban, hanem városunkban is van virágzó Iparos Ifjúsági Egyesület.

E szépen sikerült mulatság méltóképpen válik dícséretre úgy az egyes szereplőknek, kik működésükkel, nagyban emelték a mulatság erkölcsi sikerét, mint a mulatság rendezése körül nagy buzgalmat kifejtett lelkes rendező bizottságnak élükön M. Székely János igazgatóval, ki nemcsak jó tanácsot látta el az ifjúságot, hanem teljes igyekezettel, fáradságot nem ismerő ügyszerezzel vezette sikerhez a mulatságot.

Mi, kik jelen voltunk e mulatságon egy kellemesen eltöltött est kedves emlékével távoztunk s igazán sajnálhatjuk azok, kik otthon maradtak, hogy nem jöttek el e mulatságra.

Sok ily ügybuzgó, lelkes egyént s sok ily mulatságot ez ifjú egyesületnek.

J.—s.

ELADÓ.

Vetni való tavasz buza
100mm. Peselneken POTSA
GYULA gazdaságában el-
adó.

Ajánljuk a gazdák figyel-
mébe.

159. 2 -3.

Hirdetések

olcsó áron
felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

Ujévi ajándékoknak al-
kalmas

imakönyvek

kaphatók Ifj. Jancsó Mózes
papirkereskedésében.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bálí, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon díszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Levelezőlapalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és almoskönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, farszerek és naptárok dus választékban.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tisztezt tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények, dohány- cigarettá-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsűk, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkelt remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, evikke-rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyv-
nyomdája, könyvkötészete,
papir-, írószer- és könyvke-
reskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó”-féle győztyár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebéd- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoscsikat, ablak earnisokat, hajlitott és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekekrényeket, ebéd- és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg újonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett boesátok szives rendelkezésre.